

# Werelden verbinden

In dit eerste nummer van de nieuwe jaargang van ons tijdschrift interviewt *Eric Bras* drugspastor Zwanine Siedenburg. Mij trof het volgende citaat: 'Daar komt bij dat die mensen vaak ook niets meer te verliezen hebben en daardoor open zijn. Wat je ziet is het ook. De mensen met een stabiel en succesvol leven, waar ik mij eerder in Aerdenhout op wilde richten, zijn niet helemaal naar de achtergrond verdwenen. Ik probeer werelden met elkaar te verbinden. Dat is mijn grootste uitdaging.' Het verbinden van werelden zou je een kerntaak van een geestelijk verzorger kunnen noemen. De verbinding tussen de buiten- en binnenwereld bijvoorbeeld. *Jakob de Jonge*, kunstenaar en theoloog, laat zien hoe hij dat doet in een wereld met tegengestelde krachten.

Het is ook de verbindingen die mensen maken tussen hun huidige en vroegere wereld, bijvoorbeeld in hun narratief, iets waar geestelijk verzorgers vaak mee werken. *Ina Brouwer* schetst een portret van een autobiografische documentaire van Heddy Honigmann, die verbindingen legt tussen toen en nu. In een adembenemende documentaire zien we de beroemde film- en documentairemaker zowel in haar woonplaats Amsterdam als in Lima, waar ze opgroeide. Gaandeweg tekenen zich voor de kijker ook de krassen op Heddy's ziel af: de complexe relatie met haar vader, die de kampen overleefde. Wat bij mij vooral bleef hangen na het bekijken van de documentaire was de onafheid van haar leven. Of misschien moet ik zeggen: het leven.

In een aantal andere bijdragen zien we hoe geestelijk verzorgers zich verbinden met (de wereld van) mensen met een verstandelijke beperking. *Alida Groeneveld* beschrijft openhartig haar worsteling om in contact te komen met Remy, die wat alleen op de wereld blijft. *Elly Snaterse*, eveneens geestelijk verzorger in de zorg voor mensen met een beperking, deelt in dit nummer de bevindingen van haar afstudeeronderzoek. Hierin blijkt geestelijke verzorging belangrijk voor cliënten om zich verbonden te voelen met de wereld van de ander, God en kerkelijke gemeenschap (als ze gelovig zijn) en met andere gemeenschappen.

Een andere wereld is die van palliatieve zorg. In een artikel over lessen vanuit de drie PLOEG-projecten – wat staat voor Palliatief Landelijk Onderzoek Eerstelijns Geestelijke Verzorging – beschrijven *Anke Liefbroer* en collega's knelpunten die zij signaleren in hun onderzoek. *Rob Vos* en *Martin Walton* omschrijven het werken met Marianne (68), die lijdt aan uitgezaaide eierstokkanker, als esthetisch counselen.

Dit is slechts een kleine greep uit de bijdragen in dit nummer. De artikelen laten zien hoe geestelijk verzorgers zich verbinden met de wereld van de mensen met wie zij werken, wat soms goed en soms minder goed lukt. Het mooie vind ik dat hierdoor ook werelden in beeld komen die voor veel Nederlanders onzichtbaar blijven. Geestelijk verzorgers laten, als het goed is, zien dat deze levenssferen de moeite waard zijn om gezien – en dus erkend – te worden.

Erik Olsman, hoofdredacteur  
E-mail: [tgvhooftredacteur@vgvz.nl](mailto:tgvhooftredacteur@vgvz.nl)